

EKONOMİDE BİZİ NE BEKLİYOR: GELECEĞE DAİR BİR DEĞERLENDİRME

Haziran ayı Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından 24 Haziran 2015 tarihinde yayımlandı.

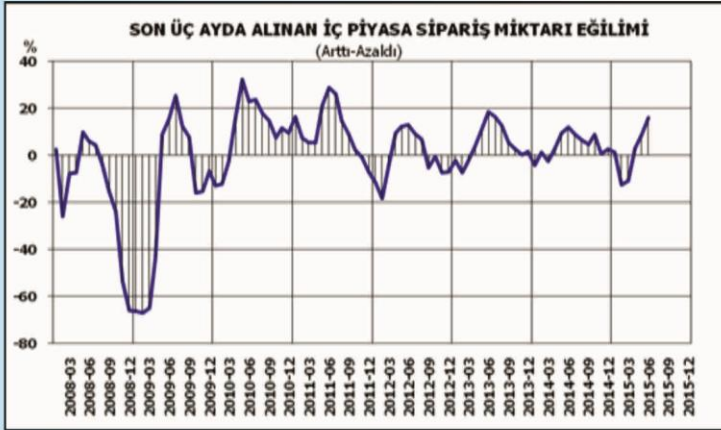
Şekil : Reel Sektör Güven Endeksi (Haziran 2014-Haziran 2015)

2015 yılı Mayıs ayında 109 olan RGKE, Haziran ayında 4,1 puan azalarak 104,9 seviyesine düşmüştür.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi ise (RKGE-MA) bir önceki aya göre 2,4 puan azalarak 101,5 puan seviyesine inmiştir.

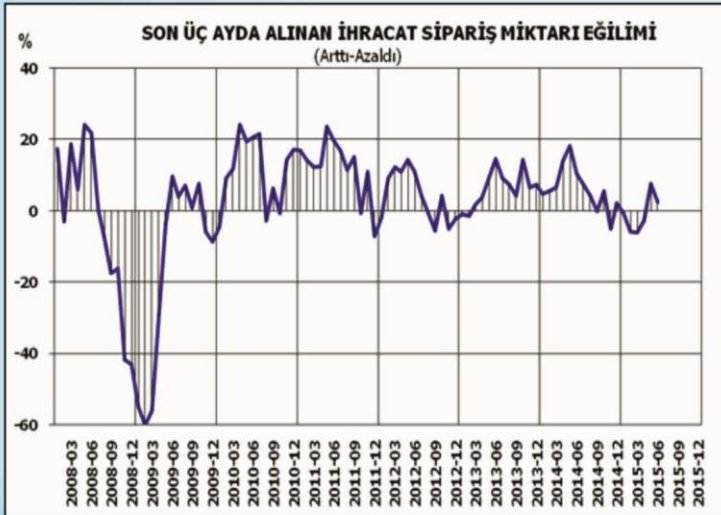
Şekil 2. İç Piyasa Sipariş Miktarı (Son 3 Ay)

Şekil 2 incelendiğinde iç piyasada siparişlerin Eylül 2014 sonrası azalma eğilimine girdiği gözlenmektedir.

Bununla birlikte Mart 2015 sonrası ise siparişlerde bir artış ile yükselme eğilimi görülmektedir.

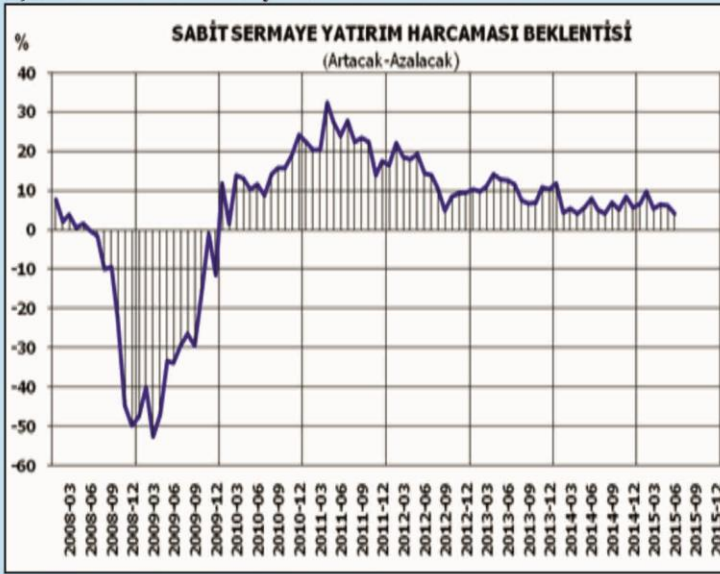
Şekil 3. Dış Piyasa Sipariş Miktarı

Yurt dışı durumu görmek adına Şekil 3 incelendiğinde ise 2014 Haziran sonrası siparişlerde ciddi bir azalma gözlenmektedir. Aynı dönemlerde hem yurt içi hem de yurt dışı siparişlerdeki bu azalma ilgili dönemde (Haziran 2014 - Mart 2015) özel sektörü ciddi sıkıntıya sokmuştur. Siparişlerdeki azalma muhtemelen firmaları önce stoklarında artışa götürmüş stok artışı ile firmalar üretimlerini azalma eğilimine girmişlerdir.

Siparişlerdeki azalma bu şekilde gider ise bundan sonraki süreçte üretimi yavaşlatmak adına istihdamda bir azalış ve işsizlik oranında bir artış beklenebilir.

Şekil 4. Sabit Sermaye Harcaması Beklentisi

Firmaların ileriye dönük yatırım fikirlerini debelendirebilmek adına Şekil 4'ü incelediğimizde yatırım harcamalarındaki azalışın stabil kaldığı söylenebilir. Bu durum yine siparişlerdeki azalmanın bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Özel sektör temkinli davranmaktadır.

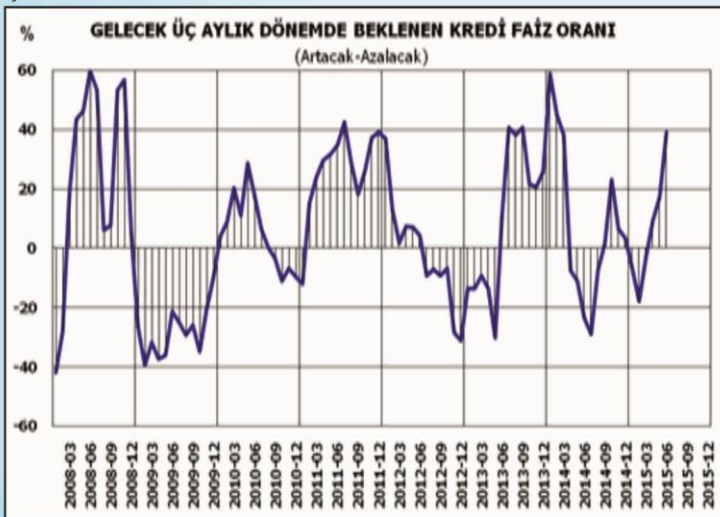
Şekil 5. Genel Durum Hakkında Beklentiler

Ekonomiye özel sektörün bakış açısını görmek için Şekil 5'i incelediğimizde 2014 Haziran sonrası kötümser bakışın daha baskın olduğu görülmektedir.

Ayrıca özel sektör faiz oranlarının da artacağını beklemektedir ki bu da yatırımın önünde yer alacak ciddi bir sorundur.

Şekil 6. Faiz Beklentisi

Ortalama 2230 özel sektör firması ile yapılan anket sonuçları bize önemli çıkarımlar sağlamaktadır.

Bunlar;

1) Siparişler hem yurt içi hem de yurt dışı azalmıştır. Daha da düşmesi beklenmektedir.

2) Kredi faiz oranları artma eğilimindedir. Daha da artacağı düşünülmektedir.

3) Özel sektör yatırım planı yapmamaktadır.

Bu 3 sonuç bizi ekonomide zor günlerin geleceğini sergilemektedir.